

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 453/2015-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. septembra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. AŽALTOVIČ & PARTNERS s. r. o., Potočná 650/135B, Trenčín, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Dušan Ažaltovič, vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 10 Co 256/2014-496 z 30. decembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. marca 2015 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. AŽALTOVIČ & PARTNERS s. r. o., Potočná 650/135B, Trenčín, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Dušan Ažaltovič, vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, základného práva vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 10 Co 256/2014-496 z 30. decembra 2014.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

«... Žalobou zo dňa 21.06.2010, v spojení s jej doplnením zo dňa 16.07.2010 sa sťažovateľ v právnom postavení žalobcu domáhal určenia vlastníckeho práva k veciam vymedzeným nasledovne: vonkajší parovod evidovaný pod č. [REDAKČIA], ktorý je vedený cez pozemky parc. č. [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA] až [REDAKČIA], [REDAKČIA] až [REDAKČIA], [REDAKČIA] až [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA] a [REDAKČIA], všetky evidované v katastri nehnuteľností (ďalej len „KN“) na [REDAKČIA], k. ú. [REDAKČIA] a patrí k stavbe plynovej kotolne bez súpisného čísla na parc. č. [REDAKČIA], evidovanej v KN na [REDAKČIA], k. ú. [REDAKČIA], vonkajší parovod plynovej kotolne evidovaný pod č. [REDAKČIA], ktorý je vedený cez pozemky parc. č. [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA] až [REDAKČIA], [REDAKČIA] až [REDAKČIA], [REDAKČIA] až [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA] a [REDAKČIA], všetky evidované v KN na [REDAKČIA], k. ú. [REDAKČIA] a patrí k stavbe plynovej kotolne bez súpisného čísla na parc. č. [REDAKČIA], evidovanej v KN na LV

č. [REDACTED], k. ú. [REDACTED], technológia plynovej kotolne, ktorá patrí k stavbe plynovej kotolne bez súpisného čísla na parc. č. [REDACTED], evidovanej v KN na [REDACTED], k. ú. [REDACTED], vrátane dvoch kusov plynových kotlov BK6 evidovaných pod č. [REDACTED], [REDACTED], parný kotol evidovaný pod č. [REDACTED], riadiaci systém výmenníkovej stanice evidovaný pod č. [REDACTED], chemická úpravovňa vody evidovaná pod č. [REDACTED], systém regulácie vykurovania evidovaný pod č. [REDACTED], plynová prípojka evidovaná pod č. [REDACTED], ktorá je vedená cez pozemky parc. č. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] až [REDACTED], [REDACTED] až [REDACTED], [REDACTED] až [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED], všetky evidované v KN na [REDACTED], k. ú. [REDACTED] a patrí k stavbe plynovej kotolne bez súpisného čísla na parc. č. [REDACTED], evidovanej v KN na [REDACTED], k. ú. [REDACTED], oplotenie pozemkov evidované pod č. [REDACTED] s parc. č. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] až [REDACTED], [REDACTED] až [REDACTED], [REDACTED] až [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED], všetky evidované v KN na [REDACTED], k. ú. [REDACTED], pozostávajúce z plotu, plotu z plechu, plotu z kovových profilov a z plotu murovaného.

Vlastnícke právo uvedeným veciam nadobudol žalobca na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi ním a obchodnou spoločnosťou [REDACTED] zo dňa 24.10.2006, ktorou boli na žalobcu prevedené nehnuteľnosti a stavby evidované na [REDACTED]. Spoločne s nehnuteľnosťami a stavbami nadobudol žalobca súčasne aj ich súčasti a príslušenstvo, ktoré bolo predmetom sporu. [REDACTED] nadobudla nehnuteľnosti kúpnu zmluvou od spoločnosti [REDACTED], ktorá ich nadobudla od spoločnosti [REDACTED]. [REDACTED] nadobudla nehnuteľnosti na exekučných dražbách EX [REDACTED], EX [REDACTED] a EX [REDACTED] vykonanej súdnym exekútorom [REDACTED], súdnym exekútorom, so sídlom [REDACTED].

Okresný súd dospel v konaní k záveru o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, pričom z uvedeného dôvodu žalobu zamietol. Podľa názoru súdu žalobca nepreukázal svoje vlastnícke právo a naliehavý právny záujem. Zároveň mal súd za to, že žalobca nepreukázal vlastnícke právo k predmetu sporu, keďže tento nebol vymedzený v kúpnej zmluve na základe ktorej mal žalobca nadobudnúť vlastnícke právo k predmetu sporu, pričom uvedený záver sa má vzťahovať aj na právnych predchodcov žalobcu. Uvedené má vyplývať aj zo správania sa žalobcu, ktorý sa vo vzťahu k predmetu sporu mal

správať ako nevlastník a nemohli mu vzniknúť žiadne legitímne očakávania ohľadom nadobudnutia vlastníckeho práva. Na uvedené závery nemala mať vplyv argumentácia žalobcu týkajúca sa pojmov súčasť a príslušenstvo veci. Predmet sporu podľa názoru súdu nespĺňa definičné znaky pojmu súčasť veci a zároveň nebolo preukázané vyjadrenie vôle previesť s hlavnou vecou aj jej príslušenstvo.

Voči rozsudku Okresného súdu podal žalobca odvolanie, ktorým sa domáhal zrušenia napadnutého rozhodnutia a vrátenia veci súdu prvého stupňa. Odvolanie postavil žalobca na nasledujúcich skutočnostiach:

1. Žalobca bol aktívne vecne legitimovaný na podanie žaloby, pretože je stále v katastri nehnuteľností evidovaný ako vlastník nehnuteľností a existencia Dohody o odstúpení od kúpnej zmluvy, uzatvorenej dňa 24.10.2006 medzi žalobcom a spoločnosťou [REDAKOVANÉ], z dôvodu nezaplatenia kúpnej ceny na tejto skutočnosti nič nemení.

2. Žalobca preukázal vlastnícke právo k predmetu sporu, pričom tento nemusel byť vymedzený v kúpnej zmluve uzavretej so spoločnosťou [REDAKOVANÉ], pretože podľa ust. § 134 ods. 3 Exekučného poriadku sa exekúcia predajom nehnuteľnosti vzťahuje na nehnuteľnosť aj s jej súčasťami a príslušenstvom. Z uvedených dôvodov súčastí a príslušenstvo veci nemuseli byť uvedené ani v dražobných vyhláškach, ani v rozhodnutí o schválení príklepu a ani v znaleckých posudkoch a prechod vlastníckeho práva nastal ex lege.

3. Žalobcu by nijakým spôsobom nezbavovalo jeho správanie sa vo vzťahu k predmetu žaloby jeho vlastníckeho práva. Žalobca relevantne preukázal vlastníctvo predmetu sporu, ktoré v čase vyhlásenia rozsudku trvalo a naďalej trvá, pričom je irelevantné, či sa žalobca z pohľadu súdu správal ako vlastník alebo nie.

4. Žalobca zároveň poukázal na nevykonateľnosť rozsudku. Osobou povinnou vydať žalobcovi predmet sporu by bol vlastník nehnuteľnosti, na ktorých sa predmet sporu nachádza, ktorým by v prípade stotožnenia sa s názorom prvostupňového súdu žalobca nebol.

O podanom odvolaní žalobcu rozhodol Krajský súd rozsudkom sp. zn. 10Co/256/2014-496 zo dňa 30.12.2014 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa

potvrdil a účastníkom odvolacieho konania nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku mal za to, že námietka žalobcu týkajúca sa záveru Okresného súdu o nedostatku naliehavého právneho záujmu z dôvodu, že došlo k uzatvoreniu dohody o odstúpení od zmluvy je dôvodná. V ďalších častiach však Krajský súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny. Žalobca sa zúčastňovaním na ponukových konaniach na predmet sporu a nedovolávania sa ich vylúčenia z podstaty mal správať ako nevlastník. Vzhľadom na uvedené mu muselo byť zrejmé, že predmet sporu bol súčasťou súpisu podstaty. Z uvedeného podľa názoru odvolacieho súdu vyplynula správnosť názoru Okresného súdu o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Krajský súd poukázal aj na dobromyseľnosť žalovaného 2/, ktorý nadobudol predmet sporu od správcu konkurznej podstaty. Žalobcove správanie potom, ako nebol úspešný v ponukovom konaní malo mať znaky účelovosti. Odvolací súd sa nestotožnil ani s tvrdením žalobcu, že mal zistiť skutočnosť o tom, že je vlastníkom predmetu sporu až po vypracovaní právnej analýzy, s poukazom na zásadu „vigilantibus iura scripta sunt“ - „práva patria len bdelym“. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie má vyplývať aj z posúdenia otázky prevodu (prechodu) príslušenstva, pričom právnou otázkou ne/vyhodnotenia sporných vecí ako súčasťou veci žalobca nenamieta. Krajský súd zároveň vo svojom výroku nepripustil možnosť podania dovolania v zmysle § 238 ods. 3 O. s. p...»

Sťažovateľ vo veci samej navrhuje, aby po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vydal takéto rozhodnutie:

„1. Krajský súd Žilina rozsudkom zo dňa 30.12.2014, sp. zn. 10Co/256/2014-496, IČS: 5610205138 porušil základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], bytom [REDAKOVANÉ] právo vlastníť majetok vyplývajúceho z čl. 20 ods.1 Ústavy SR a právo na ochranu majetku čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, 2 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. *Rozsudok Krajského súdu Žilina zo dňa 30.12.2014, sp. zn. 10Co/256/2014-496, IČS: 5610205138 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.*

3. *Sťažovateľovi [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], bytom [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov právneho zastúpenia vo výške určenej Ústavným súdom SR, ktoré je Krajský súd Žilina povinný vyplatiť na účet jeho právneho zástupcu, do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“*

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažovateľ sťažnosťou namieta porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, základného práva vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

Ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej opakovane uvádza, že k úlohám právneho štátu patrí aj vytvorenie právnych a faktických garancií na uplatňovanie a ochranu základných práv a slobôd ich nositeľov, t. j. fyzické osoby a právnické osoby. Ak je na uplatnenie alebo ochranu základného práva alebo slobody potrebné uskutočniť konanie pred orgánom verejnej moci, úloha štátu spočíva v zabezpečení právnej úpravy takýchto konaní, ktoré sú dostupné bez akejkoľvek diskriminácie každému z nositeľov základných práv a slobôd. Konceptia týchto konaní musí zabezpečovať reálny výkon a ochranu základného práva alebo slobody, a preto ich imanentnou súčasťou sú procesné záruky základných práv a slobôd. Existenciou takýchto konaní sa však nevyčerpávajú ústavné požiadavky späté s uplatňovaním základných práv a slobôd. Ústavnosť týchto konaní predpokladá aj to, že orgán verejnej moci, pred ktorým sa takéto konania uskutočňujú, koná zásadne nestranne, nezávisle a s využitím všetkým zákonom ustanovených prostriedkov na dosiahnutie účelu takých procesných postupov. Ústavný súd z tohto hľadiska osobitne pripomína objektivitu takého postupu orgánu verejnej moci (II. ÚS 9/00, II. ÚS 143/02). Len objektívnym postupom sa v rozhodovacom procese vylučuje svojvôľa v konaní a rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci. Objektívny postup orgánu verejnej moci sa musí prejavovať nielen vo využití všetkých dostupných zdrojov zisťovania skutkového základu na rozhodnutie, ale aj v tom, že takéto rozhodnutie obsahuje aj odôvodnenie, ktoré preukázateľne vychádza z týchto objektívnych postupov a ich využitia v súlade s procesnými predpismi.

Účelom čl. 46 ods. 1 ústavy je zaručiť každému prístup k súdnej ochrane, k súdu alebo inému orgánu právnej ochrany. Základné právo zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy umožňuje každému, aby sa stal po splnení predpokladov ustanovených zákonom účastníkom súdneho konania. Ak osoba splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej efektívne umožní (mal by umožniť) stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú.

Článok 6 ods. 1 dohovoru každému zaručuje právo podať žalobu o uplatnenie svojich občianskych práv a záväzkov na súde. Takto interpretovaný článok zahŕňa právo na súd, do ktorého patrí právo na prístup k súdu. K nemu sa pridávajú záruky ustanovené čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu a zloženie súdu a vedenie konania. To všetko v súhrne zakladá právo na spravodlivé prejednanie vecí [rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) z 21. 2. 1975, séria A, č. 18, s. 18, bod 36]. Právo na spravodlivé prejednanie vecí zahŕňa v sebe princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a iné požiadavky spravodlivého procesu (III. ÚS 199/08).

Z judikatúry ESLP, ktorú si osvojil aj ústavný súd, vyplýva, že „právo na súd“, ktorého jedným aspektom je právo na prístup k súdu, nie je absolútne a môže podliehať rôznym obmedzeniam. Uplatnenie obmedzení však nesmie obmedziť prístup jednotlivca k súdu takým spôsobom a v takej miere, že by uvedené právo bolo dotknuté v samej svojej podstate. Okrem toho tieto obmedzenia sú zlučiteľné s čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý garantuje právo na spravodlivé súdne konanie, len vtedy, ak sledujú legitímny cieľ a keď existuje primeraný vzťah medzi použitými prostriedkami a týmto cieľom (napr. Guérin c. Francúzsko, 1998).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 299/04, II. ÚS 78/05) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma (IV. ÚS 77/02).

Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

Aj ESĽP vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že čl. 6 ods. 1 dohovoru zaväzuje súdy odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno ho chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra ESĽP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, bod 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

Ústavný súd poukazuje na to, že čl. 46 ods. 1 ústavy je primárnym východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany ústavou garantovanej v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). V súvislosti so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy treba mať zároveň na zreteli aj čl. 46 ods. 4 ústavy, podľa ktorého podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon, resp. čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sa

možno domáhať práv uvedených okrem iného v čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (I. ÚS 56/01).

Uvedené východiská bol povinný dodržiavať v konaní a pri rozhodovaní o namietanej veci aj krajský súd, a preto bolo úlohou ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania sťažnosti aspoň rámcovo posúdiť, či ich skutočne rešpektoval, a to minimálne v takej miere, ktorá je z ústavného hľadiska akceptovateľná a udržateľná, a na tomto základe formulovať záver, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

Sťažovateľ v sťažnosti predovšetkým namieta, že krajský súd napadnutý rozsudok neodôvodnil dostatočným spôsobom a nezaoberal sa všetkými námietkami sťažovateľa. Podľa názoru sťažovateľa rozsudok krajského súdu č. k. 10 Co 256/2014-496 z 30. decembra 2014 má arbitrárny charakter z dôvodu, že ide o rozsudok svojvoľný a sťažovateľ namieta aj postup odvolacieho súdu týkajúci sa nepripustenia možnosti dovolania z dôvodu otázky zásadného právneho významu. Podľa sťažovateľa odôvodnenie rozsudku nie je presvedčivé. Podľa názoru sťažovateľa aktívna účasť na ponukových konaniach či nedomáhanie sa vyradenia vecí zo súpisu podstaty ho v žiadnom prípade nezbavuje jeho vlastníckeho práva k predmetu sporu. V dôsledku toho malo dôjsť podľa sťažovateľa k porušeniu jeho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, základného práva vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

V relevantnej časti odôvodnenia rozsudku č. k. 10 Co 256/2014-496 z 30. decembra 2014 krajský súd uviedol:

«... Možno sa stotožniť s námietkou odvolateľa proti záveru napadnutého rozhodnutia, že navrhovateľ nepreukázal naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva z toho titulu, že došlo k uzatvoreniu dohody o odstúpení od kúpnej zmluvy zo dňa 24.10.2006 (od ktorej vyvodzoval svoje vlastnícke právo), pričom navrhovateľ písomne

akceptoval právne následky tohto odstúpenia od zmluvy. Existencia dohody o odstúpení od kúpnej zmluvy zo dňa 24.10.2006 sama osebe nie je dôvodom pre obnovenie vlastníckeho práva predávajúceho. V čase vyhlásenia napadnutého rozhodnutia, ktorý čas je pre rozhodnutie rozhodujúci (§ 154 ods. 1 O. s. p.) nebol predávajúci [REDACTED] [REDACTED] vlastníkom nehnuteľností, od ktorých prevodu na základe kúpnej zmluvy zo dňa 14.10.2006 odvodzuje navrhovateľ svoje vlastnícke právo k veciam tvoriacim hmotný predmet aktuálneho súdneho sporu. Nedošlo totiž k vykonaniu zápisu (vkladu) vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností, ktorý má vecnoprávne účinky. Ku dňu vyhlásenia napadnutého rozhodnutia bol vlastníkom predmetných nehnuteľných vecí navrhovateľ. Nie je právne relevantné, že po vyhlásení rozsudku by mohlo dôjsť k zmene tohto stavu a k zápisu (vkladu) vlastníckeho práva na spoločnosť [REDACTED] (na základe dohody o odstúpení od kúpnej zmluvy zo dňa 24.10.2006). Záver súdu prvého stupňa o nepreukázaní naliehavého právneho záujmu navrhovateľa na určení jeho vlastníckeho práva k veciam tvoriacim hmotný predmet sporu z dôvodu, že došlo k odstúpeniu od kúpnej zmluvy zo dňa 24.10.2006, je teda nesprávny.

Odhladiac od uvedeného je rozsudok súdu prvého stupňa - o ďalších/samostatných právnych dôvodoch zamietnutia návrhu - vecne správny. Odvolací súd sa v zásade stotožnil so zvyšnou časťou odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa a s jeho právnym posúdením prejednávanej veci. Vychádzal pritom aj z nasledujúceho:

Z okolností prejednávanej veci je zrejmé, že právny predchodca navrhovateľa nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam (od ktorého vlastníckeho práva odvodzuje vlastnícke právo k veciam, ktoré tvoria hmotný predmet aktuálneho súdneho konania) na dražbe udelením príklepu dňa 29.3.2005 (uznesenie Okresného súdu Liptovský Mikuláš o schválení príklepu udeleného dňa 29.3.2005 na dražbe nehnuteľností zo dňa 13.5.2005, právoplatné dňa 17.5.2005). Dňa 25.5.2005 bol na spoločnosť [REDACTED] vyhlásený konkurz. V rámci tohto konkurzu boli veci tvoriace hmotný predmet aktuálneho súdneho konania zaradené do súpisu podstaty, nadväzne sa v súvislosti s daným konkurzným konaním uskutočnilo niekoľko ponukových konaní. Navrhovateľ, resp. jeho právny predchodca sa nikdy nedovoľoval toho, že predmetné veci nepatria do konkurznej podstaty, nedomáhal sa ich vylúčenia z nej, naopak, zúčastňoval sa predmetných ponukových konaní

ohľadom odkúpenia týchto vecí, pričom nebol úspešný. Z uvedeného vyplýva, ako správne poznamenal súd prvého stupňa, že navrhovateľ, resp. jeho právny predchodca sa nikdy nesprával ako vlastník daných vecí. Vzhľadom na jeho aktívnu účasť v konkurznom konaní - ponukovom konaní je zrejmé, že mu zároveň musela byť známa skutočnosť, že predmetné veci boli súčasťou súpisu podstaty (že boli do neho zaradené). Ako už bolo vyššie spomenuté, navrhovateľ nebol v ponukovom konaní ohľadom odkúpenia dotknutých vecí v rámci konkurzného konania úspešný, tieto nadobudol odporca 2/, a to na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej s odporcom v I rade. Ešte predtým Krajský súd v Banskej Bystrici opatrením č. k. 55K/10/2005-495 zo dňa 6.5.2010 udelil odporcovi 1/ súhlas na predaj (aj) predmetných vecí odporcovi 2/ s povinnosťou odporcu 1/ uzatvoriť s kupujúcim písomnú zmluvu. Navrhovateľ uvedené skutkové okolnosti v celom priebehu konania nijako nespochybňoval.

Vychádzajúc z uvedeného je záver súdu prvého stupňa o nedostatku aktívnej vecnej legitimácie navrhovateľa v aktuálnom súdnom konaní správny. Nemožno neprihliadať na významnú právnu skutočnosť, a totiž, že odporca nadobudol veci, ktoré sú hmotným predmetom aktuálneho konania, z titulu kúpnej zmluvy uzatvorenej so správcom konkurznej podstaty úpadcu [REDACTED] na základe súhlasu súdu. Odvolací súd teda zohľadnil dobromyseľnosť odporcu 2/ pri nadobudnutí práva z kúpnej zmluvy, ktorej uzatvoreniu predchádzalo opatrenie konkurzného súdu, ktorým odsúhlasil odpredaj dotknutých vecí odporcovi v 2. rade ako kupujúcemu. Zároveň, navrhovateľ začal uplatňovať svoje nároky až v aktuálnom súdnom konaní, z hľadiska časových súvislostí až po tom, čo nebol úspešný v ponukovom konaní v rámci konkurzného konania úpadcu [REDACTED], čo vykazuje evidentné znaky účelovosti. Súčasne sa nikdy nesprával ako vlastník vecí, ku ktorým určenia vlastníckeho práva sa aktuálne domáha, práve naopak, konal tak, akoby mu nepatrili, keď sa usiloval o ich získanie v predmetnom ponukovom konaní. Nadväzne sa nemožno stotožniť s tvrdením odvolateľa, že bol a je vlastníkom dotknutých vecí - keď svoje vlastníctvo zistil až po vypracovaní právnej analýzy - bez ohľadu na to, že sa zúčastnil ponukového konania v súvislosti s konkurzným konaním úpadcu [REDACTED] (či už z dôvodu právnej opatrnosti alebo z dôvodu, že nemal vedomosť o svojom vlastníckom práve). Odvolací súd

tu poukazuje na zásadu „vigilantibus iura scripta sunt“ t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. (rozhodnutie NS SR sp. zn. 5 Sžf 65/2011).

Okrem opísaného vyplýva nedostatok aktívnej vecnej legitímácie navrhovateľa aj z posúdenia otázky prevodu (prechodu) príslušenstva (odvolateľ právnu otázku ne/vyhodnotenia sporných vecí ako súčasti hlavnej veci nenamieta), v ktorej spojitosti odvolací súd uvádza:

Veci tvoriace príslušenstvo inej hlavnej veci majú, na rozdiel od súčasti veci, povahu samostatnej veci v právnom zmysle a teda môžu byť aj samostatným predmetom právnych vzťahov. V prípade, ak príslušenstvom hlavnej veci je nehnuteľnosť (vedľajšia stavba), je základným predpokladom, aby príslušenstvo prešlo spolu s hlavnou vecou na inú osobu, vyjadrenie vôle účastníkov právneho vzťahu, vykonať prevod aj tohto príslušenstva, a to v písomnej forme. Ak takýto prejav vôle chýba (prejav vôle nebol vykonaný dostatočne určite a zrozumiteľne), príslušenstvo na nadobúdateľa hlavnej veci neprechádza. Obdobne to platí aj v prípade, ak dochádza k prechodu vlastníctva k hlavnej veci na základe rozhodnutia štátneho orgánu, resp. ak sa hlavná vec nadobúda na dražbe udelením príklepu (uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo/18/2011 zo dňa 30.8.2012).

„Příslušenství tvoří věci samostatné, které mohou být samostatným předmětem právních vztahů a jejich právní režim nesleduje ze zákona bez dalšího režim věci hlavní. Platné právo nemá ustanovení o tom, že by na nabyvatele věci hlavní přecházelo i příslušenství věci. K převodu příslušenství na nabyvatele věci hlavní je vždy třeba projevit zákonem předepsaným způsobem vůli převést i příslušenství; nebyla-li vůle převést i příslušenství věci hlavní právně významným způsobem projevena, příslušenství na nabyvatele věci hlavní nepřechází. Opačný názor nelze opřít o žádné ustanovení platného práva.

Právní úkony týkající se převodu nemovitosti musí být učiněny písemnou formou, a to i v případě, že jde o nemovitost, která není předmětem evidence v katastru nemovitostí. Je-li příslušenstvím věci hlavní nemovitost (půjde zejména o tzv. vedlejší stavby na převáděném pozemku), je základním předpokladem k tomu, aby mohlo k převodu příslušenství vůbec dojít, vyjádření vůle toto příslušenství převést, a to v písemné formě. Teprve vyjádření vůle převést příslušenství věci, kterým je nemovitost, vytváří předpoklady pro zkoumání, zda tato vůle byla vyjádřená dostatečně určitě pro to, aby mohla vyvolat právní účinky sledované účastníky. (rozsudok veľkého senátu NS ČR sp. zn. 31 Cdo/2772/2000 zo dňa 11.9.2003).“

Neobstojí teda argumentácia odvolateľa (s jeho poukazom na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 28Cdo/133/2001 zo dňa 14.8.2001), že ak si účastníci zmluvy nedohodnú, že predmetom zmluvy nie je príslušenstvo veci, platí, že príslušenstvo (hlavnej) veci zdieľa jej osud. Samotný Nejvyšší soud ČR vo vyššie citovanom rozsudku sp. zn. 31 Cdo/2772/2000 zo dňa 11.9.2003, pričom ide o rozhodnutie veľkého senátu, výslovne uviedol, že nemožno súhlasiť s právnym názorom vysloveným v rozhodnutí NS ČR sp. zn. 28Cdo/133/2001 zo dňa 14.8.2001, že vedľajšie stavby prechádzajú ako príslušenstvo v prípade prevodu hlavnej stavby na nadobúdateľa bez toho, aby ich bolo treba v zmluve výslovne uviesť a identifikovať.

V prípade prevodu (prechodu) vlastníckeho práva k nehnuteľnosti v exekučnom konaní je (v zmysle § 134 ods. 3 Exekučného poriadku) nutné rozlišovať, či príslušenstvom hlavnej veci je hnutelnosť alebo nehnuteľnosť. V prvom prípade, teda ak príslušenstvom hlavnej veci (nehnuteľnosti) je hnutelná vec, stáva sa nadobúdateľ hlavnej veci aj vlastníkom príslušenstva, toto na neho prechádza s vlastníctvom hlavnej veci. V druhom prípade, teda ak príslušenstvom hlavnej veci (nehnuteľnosti) je iná nehnuteľnosť, je nevyhnutné, aby bola vôľa previesť toto príslušenstvo jednoznačne vyjadrená, a to v písomnej forme vzhľadom na požiadavku zakotvenú v § 46 ods. 1 Obč. zák.

Uvedené však nie je v okolnostiach súdnej veci právne významné, nakoľko navrhovateľ nezískal „hlavnú vec“ v režime exekúcie, ale na základe kúpnej zmluvy, vo vzťahu ku ktorej platia závery (o potrebe prejaviť relevantnú vôľu previesť i príslušenstvo hlavnej veci) uvedené v predchádzajúcich odsekoch.

V súdenom prípade súd prvého stupňa nevyslovil závery ohľadom toho, či v prípade vecí, o ktoré sa spor vedie, sa jedná o hnutelnosti alebo nehnuteľnosti, resp. to nie je z jeho rozhodnutia zrejmé. Uvedená úvaha a jej hypotetické závery však z opísaných dôvodov nič nemenia na správnosti záveru o absencii aktívnej vecnej legitímácie navrhovateľa a jeho odôvodnení.

Aj vo výroku o uložení povinnosti navrhovateľovi vydať veci odporcovi 2/ sa odvolací súd stotožnil s rozsudkom súdu prvého stupňa. Nakoľko navrhovateľ je tým subjektom, ktorý bráni odporcovi 2/ prevziať veci tvoriace hmotný predmet sporu, ktorý záver napadnutého rozsudku odvolateľ ani nenamietal, je opodstatnený vzájomný návrh odporcu 2/ ako vlastníka predmetných vecí na ich vydanie zo strany navrhovateľa. Nie je opodstatnená ani námietka odvolateľa o nevykonateľnosti rozsudku vo výroku o vydaní vecí z dôvodu ich nedostatočnej špecifikácie, keďže jednotlivé veci sú identifikované, špecifikované ich inventárnym číslom a odkazom na konkrétny znalecký posudok.

Hoci výrok o trovách konania (medzi účastníkmi) nebol odvolaním napadnutý výslovne, ako závislý od rozhodnutia vo veci samej ho odvolací súd preskúmal a ako vecne správny, zodpovedajúci zásadám rozhodovania o trovách konania v sporových veciach na základe úspešnosti toho ktorého z účastníkov (§ 142 ods. 1 O. s. p.), ho potvrdil.

Z iných dôvodov nesprávnosť napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa odvolateľ nenamietal. Odvolací súd, súc viazaný nielen rozsahom, ale aj konkrétnymi odvolacími dôvodmi, ktoré odvolateľ vo svojom odvolaní vymedzí v lehote zákonom stanovenej na podanie odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p.), preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil...»

Na základe citovaného ústavný súd konštatuje, že krajský súd sa v napadnutom rozsudku zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom aj vysporiadal s relevantnými námietkami sťažovateľa, s ktorými sa nestotožnil, a preto rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 7 C 132/2010-457 z 23. januára 2014 potvrdil. Napadnutý rozsudok krajského súdu nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za zjavne neodôvodnený a ani za arbitrárny, t. j. taký, ktorý by bol založený na právnych záveroch, ktoré nemajú

oporu v zákone, resp. popierajú podstatu, zmysel a účel v napadnutom konaní aplikovaných ustanovení právnych predpisov.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu č. k. 10 Co 256/2014-496 z 30. decembra 2014 a základným právom vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, základným právom vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a právom na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí sťažností na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

K námietke nevysporiadania sa so všetkými skutočnosťami uvádzanými sťažovateľom v jeho žalobe ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou uvádza, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka konania na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa uplatnených v petite sťažnosti (zrušenie napadnutého rozsudku krajského súdu č. k. 10 Co 256/2014-496 z 30. decembra 2014 a vrátenie veci na ďalšie konanie, priznanie úhrady trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. septembra 2015